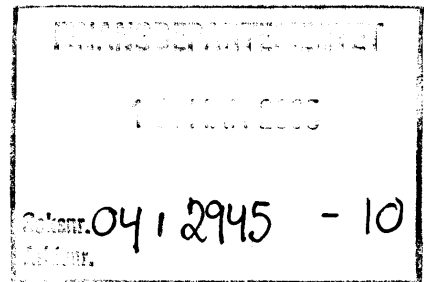

Finansdepartementet
Finansmarkedsavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
04/2945 FM PCP

Vår ref.:
fs0504/hko

Dato:
14. mars 2005

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I REGNSKAPSFØRERLOVEN MV

Det vises til departementets høringsbrev av 16. desember 2004 omhandlende forslag til endringer i regnskapsførerloven mv. NARF har behandlet saken i sitt fagutvalg.

Organisering av høringssvaret

Innledningsvis i denne tilbakemeldingen vil vi gi noen generelle betraktninger vedrørende forslagene (punkt 1). Deretter vil vi kommentere daglig lederproblematikken i regnskapsførerselskaper, der NARF – i motsetning til Kredittilsynet – fortsatt mener det er tungtveiende grunner til å åpne for alminnelig unntak i loven (punkt 2). Til slutt vil vi besvare departementets spørsmål om synspunkter på opprettelsen av en særskilt nemnd for behandling av klager over Kredittilsynets vedtak etter regnskapsførerloven (punkt 3).

1. Generelle betraktninger

NARF stiller seg bak de endringsforslagene som fremmes av Kredittilsynet i deres notater av hhv 20. september og 30. november 2004. Flere av forslagene er for øvrig en videreføring fra den tidligere høringen i 2001/2002, i fall autorisasjonsordningen for regnskapsførere ble bestående, og som NARF ga tilslutning til også den gang.¹

Blant de forslag vi vil fremheve som særlig positive er det om å gi unntak fra taushetsplikten ved skifte av regnskapsfører (§ 10), samt forslaget om forankring av "god regnskapsføringsskikk" som en rettslig standard i loven (§ 2). Begge er forhold som NARF selv har tatt til orde for i ulike sammenhenger før, herunder i

¹ Jf vårt hørings svar av 14. januar 2002.

forbindelse med den forrige høringen vist til ovenfor. Det er således med stor tilfredshet vi nå ser at dette er fulgt opp i det foreliggende lovforslaget, ut fra de beveggrunner som ble skissert i vårt høringssvar av 14. januar 2002.

Angående § 2 vil vi for øvrig bemerke at den naturlige tilføyelsen av bokføringsloven som referanse for begrepet regnskapsføring, vil bidra til bedre klargjøring og entydighet enn før. Dette fordi den nye bokføringsloven og tilhørende forskrift, på grunn av dens samling av regnskapsregler som tidligere er gitt i medhold av annen lovgivning enn regnskapsloven – det være seg merverdiavgiftsloven, ligningsloven mv – i seg selv gir definisjonen et klarere nedslagsfelt. For eksempel vil vi heretter anse det som utvilsomt at også lønnsføring alene blir å omfatte av begrepet autorisasjonspliktig regnskapsføring, i det denne oppgaven er direkte regulert i den nye bokføringslovgivningen. Når det er sagt kan det likevel for enkelttilfeller fortsatt vise seg behov for nærmere retningslinjer for forståelsen av lovens regnskapsføringsdefinisjon. I så fall vil det antas som egnet å kunne gi slike eventuelle utfyllende regler i forskrift, i medhold av den alminnelige forskriftshjemmelen i regnskapsførerloven § 11.

2. Krav om autorisert daglig leder i regnskapsførerselskap

Som det fremgår av høringsnotatet² går Kredittilsynet tilbake på sitt tidligere forslag fra 2001 om å unnta fra kravet om at daglig leder må være autorisert i regnskapsførerselskaper, så fremt det utpekes en annen autorisert og ansatt som faglig ansvarlig. Dette begrunnes i at en slik ordning kan skape uklare ansvarsforhold innad i selskapet, samt risikoen for utglidninger/misbruk i form av "innleie" av autorisasjon. Til erstatning for et generelt unntak i loven, foreslår Kredittilsynet i stedet å åpne for en dispensasjonsadgang etter søknad.

NARF har fremdeles den oppfatning som vi ga uttrykk for i forbindelse med 2001/2002-høringen, det vil si at loven bør åpne for unntak fra daglig lederkravet ved at det i stedet kan utpekes en annen autorisert og ansatt faglig ansvarlig i selskapet. I den forbindelse vil vi understreke at NARF er like opptatt som Kredittilsynet av at ethvert regnskapsførerselskap drives innen faglig forsvarlige rammer, herunder at en slik unntaksordning ikke leder til utvanning eller misbruk ved innretninger med såkalt "innleid" fagansvarlig. Det må således være en absolutt forutsetning at den utpekte fagansvarlige i alle henseender er så vel formelt som reelt ansatt i selskapet. I den forbindelse vil det for øvrig forventes at kontrollen med at denne forutsetningen i praksis er tilstede, ivaretas gjennom det ordinære tilsynet med regnskapsførerne. Uansett er vi av den mening at slik eventuell fare for unntaksvis misbruk, ikke forsvarer å frata de øvrige "lovlojale" selskapene som har et faktisk og begrunnet behov for det, muligheten til å kunne avvike fra daglig lederkravet.

Når det gjelder Kredittilsynets ankepunkt om pulverisering av ansvarsforhold, har vi for så vidt forståelse for det. Imidlertid kan vi ikke se at denne problemstillingen bør være avgjørende for konklusjonen. I den sammenheng vil det anføres at daglig leder i regnskapsførerselskap – som ansvarlig for den

² Jf Kredittilsynets notat av 20. september 2004 punkt 4 / side 8 flg.

daglige driften av virksomheten som sådan – også har det overordnede ansvaret for, herunder interesse av, at den drives etter intensjonene og kravene i regnskapsførerloven. At det faglige ansvaret i tilfelle håndteres av annen person kan dermed ikke ses å være så "avskjærende" som Kredittilsynet gir uttrykk for, så lenge vedkommende er gitt de nødvendige, interne bemyndigelser til å forvalte sitt fagansvar. Dersom dette ikke er tilstede vil det videre være opp til den fagansvarlige selv å fratruke/si fra seg denne av sine funksjoner. Slik vi ser det, bør med andre ord forankringen til de selskapsrettslige ansvarlige kunne menes å være tilstrekkelig dekket gjennom disse mekanismer, sett i sammenheng med daglig leders overordnede og i et hvert henseende tilstedeværende driftsansvar for virksomheten som sådan.

Når vi så argumenterer så sterkt for et unntak fra daglig leder-kravet i loven, skyldes dette blant annet den strukturendringen som regnskapsførerbransjen etter hvert er inne i. Utviklingen har resultert i at bransjen består av stadig flere større enheter, og der det heller ikke er naturlig å kreve at daglig leder også skal ha hånd om det regnskapsfaglige. I slike tilfeller innehar daglig leder-rollen i stedet helst vekt på andre funksjonsområder og oppgaver.

På den annen side vil vi påpeke at størrelse alene ikke er det eneste betegnende kriteriet for selskaper der det kan være ubetenksomt å kreve at daglig leder skal være autorisert. Også i såkalte mindre selskaper kan behovet for unntak vel så gjerne være til stede, avhengig av deres innretning og organisering, tjenesteprofil, funksjonsdeling osv. Dette vil i tilfelle et lovunntak ta høyde for.

Under enhver omstendighet er det for øvrig vår generelle mening at ethvert selskap er best tjent med å få anledning til å bekle sin daglig leder-stilling ut fra en vurdering av kvalifikasjoner og behov, fremfor (utdannings-)tittel. Dette gjelder dessuten i sær for regnskapsførerselskaper der de generelle utviklingstrekkene tilsier stadig større behov for og fokus på å profesjonalisere lederfunksjonen. Sett i en slik sammenheng er naturlig nok det å være autorisert regnskapsfører nødvendigvis ikke ensbetydende med å være en god daglig leder. Det er således også vårt håp at departementet i sin etterfølgende behandling nettopp velger å la regnskapsførerloven ta dette forholdet innover seg.

Dersom det likevel ikke oppnås gjennomslag for et generelt unntak i loven, vil vi sekundært anmode om at det i tillegg til en dispensasjonsadgang i det minste også gis hjemmel for Kredittilsynet til å kunne fastsette unntaksregler i forskrift. Bakgrunnen for dette er antagelsen om at Kredittilsynet etter hvert vil sette enkelte interne retningslinjer for sin utøvelse av dispensasjonsinstituttet. I den grad Kredittilsynet i den forbindelse vil basere deler av dispensasjonene på standardiserte kriterier, la si størrelsesgrenser, vilkår om styredeltagelse e.lign., ses det dermed også som formålstjenlig at dette kan inntas som "blanko-ordninger" i forskriften. Det vil si at selskaper som oppfyller slike standardiserte vilkår, heller ikke trenger å gå veien om en dispensasjonssøknad. På denne måten vil dessuten også gjenværende dispensasjonssøknader bli færre, med de besparende konsekvenser dette får for ressursbruken i Kredittilsynet.

For de eventuelle unntak som blir overlatt til vurdering og avgjørelse av et dispensasjonsinstitutt, tillater vi oss avslutningsvis å fremheve betydningen av at praktiseringen skjer med fornuft og at ordningen ikke blir for restriktiv. Som nevnt ovenfor bør det for eksempel ikke bare legges til grunn størrelseskriterier e.lign. Derimot bør instituttet i utgangspunktet være åpent for alle, og der begrunnelsen for dispensasjonssøknaden/totaliteten i forholdet må være det avgjørende for om dispensasjon blir innvilget eller ikke.

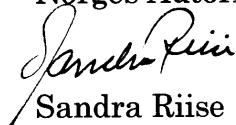
3. Spørsmål om opprettelse av særskilt klagenemnd

I selve høringsbrevet vises det til at Stortinget nylig har vedtatt ny § 9-2 a i revisorloven om at departementet kan opprette en klagenemnd for vedtak etter revisorloven om tilbakekalling og suspensjon av godkjenning. I den forbindelse bes høringsinstansene om synspunkter på om det bør innføres en tilsvarende adgang til å fastsette at klagenemnden også skal behandle klager over Kredittilsynets vedtak etter regnskapsførerloven.

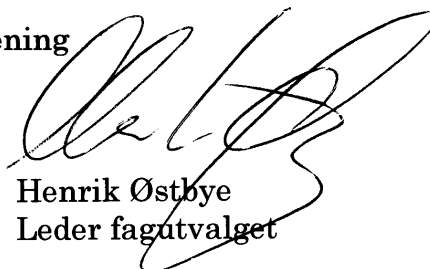
NARF har ingen innvendinger mot at en slik særskilt klagenemnd også håndterer klager over vedtak etter regnskapsførerloven, forutsatt at nemnden også innehar representasjon fra bransjen selv. Det legges for øvrig til grunn at hjemling av ordningen vil skje i regnskapsførerloven, og således også at den konkrete uformingen antas å bli gjenstand for senere høring.

Vennlig hilsen

Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening

Sandra Riise
Adm.dir.

Henrik Østbye
Leder fagutvalget